

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 587

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 24 iunie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
ACTE ALE SENATULUI		
62.	— Hotărâre privind vacantarea funcției de președinte al Senatului	2
63.	— Hotărâre pentru alegerea președintelui Senatului	2
64.	— Hotărâre pentru numirea unui judecător la Curtea Constituțională.....	3
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR		
38.	— Hotărâre privind vacantarea funcției de președinte al Camerei Deputaților și membru al Biroului permanent al Camerei Deputaților	3
39.	— Hotărâre privind vacantarea funcției de chestor al Camerei Deputaților	4
40.	— Hotărâre privind alegerea unui chestor al Camerei Deputaților	4
41.	— Hotărâre pentru alegerea președintelui Camerei Deputaților	5
42.	— Hotărâre pentru numirea unui judecător la Curtea Constituțională.....	5
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
Decizia nr. 681 din 17 decembrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 340 din Codul de procedură penală, raportate la art. 336 și la art. 339 din același act normativ		6–8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
Decizia nr. 136 din 7 aprilie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)		9–16

ACTE ALE SENATULUI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****SENATUL****HOTĂRÂRE****privind vacantarea funcției de președinte al Senatului**

În temeiul dispozițiilor art. 64 și 67 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 28 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Senatul ia act de demisia domnului senator Bolojan Ilie-Gavril din funcția de președinte al Senatului și declară vacantă această funcție.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 24 iunie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
MIRCEA ABRUDEAN

București, 24 iunie 2025.
Nr. 62.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**SENATUL****HOTĂRÂRE****pentru alegerea președintelui Senatului**

În temeiul dispozițiilor art. 64 alin. (2) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 23 și 24 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Domnul senator Abrudean Mircea — Grupul parlamentar PNL este ales în funcția de președinte al Senatului.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 24 iunie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
LAURENȚIU PLĂEȘU

București, 24 iunie 2025.
Nr. 63.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

pentru numirea unui judecător la Curtea Constituțională

În temeiul prevederilor art. 142 și 143 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 5 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Senatul îl numește pe domnul Busuioc Mihai în funcția de judecător la Curtea Constituțională, pentru un mandat de 9 ani, începând cu data de 13 iulie 2025.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 24 iunie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA ABRUDEAN

București, 24 iunie 2025.

Nr. 64.

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

**privind vacantarea funcției de președinte al Camerei
Deputaților și membru al Biroului permanent
al Camerei Deputaților**

Având în vedere demisia domnului deputat Șerban Ciprian-Constantin din funcția de președinte al Camerei Deputaților, începând cu data de 23 iunie 2025, în temeiul dispozițiilor art. 21 alin. (4) lit. a) și ale art. 28 alin. (5) din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Camera Deputaților declară vacantă funcția de președinte al Camerei Deputaților și membru al Biroului permanent al Camerei Deputaților.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 24 iunie 2025, cu respectarea art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

VASILE-DANIEL SUCIU

București, 24 iunie 2025.

Nr. 38.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE
privind vacantarea funcției de chestor al Camerei Deputaților

Având în vedere demisia domnului deputat Petre-Florin Manole, aparținând Grupului parlamentar al Partidului Social Democrat, din funcția de chestor al Camerei Deputaților, începând cu data de 23 iunie 2025 și luând act de această demisie,

în temeiul prevederilor art. 21 alin. (4) lit. a) și ale art. 28 alin. (5) din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Camera Deputaților declară vacantă funcția de chestor al Camerei Deputaților, ca urmare a demisiei din această funcție a domnului deputat Petre-Florin Manole.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 24 iunie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VASILE-DANIEL SUCIU

București, 24 iunie 2025.
Nr. 39.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE
privind alegerea unui chestor al Camerei Deputaților

În temeiul prevederilor art. 24 și ale art. 29 alin. (2) din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Domnul deputat Mărgărit Mitică-Marius, aparținând Grupului parlamentar al Partidului Social Democrat, se alege în funcția de chestor al Camerei Deputaților, pe locul devenit vacant ca urmare a demisiei din această funcție a domnului deputat Petre-Florin Manole.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 24 iunie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VASILE-DANIEL SUCIU

București, 24 iunie 2025.
Nr. 40.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE
pentru alegerea președintelui Camerei Deputaților

În temeiul prevederilor art. 64 alin. (2) din Constituția României, republicată, și ale art. 22 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Domnul deputat Grindeanu Sorin-Mihai, aparținând Grupului parlamentar al Partidului Social Democrat, se alege în funcția de președinte al Camerei Deputaților.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 24 iunie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VASILE-DANIEL SUCIU

București, 24 iunie 2025.
Nr. 41.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE
pentru numirea unui judecător la Curtea Constituțională

În temeiul prevederilor art. 142 și 143 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 5, art. 67 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Domnul Asztalos Csaba-Ferenc se numește în funcția de judecător la Curtea Constituțională, pentru un mandat de 9 ani, începând cu data de 13 iulie 2025, ca urmare a încetării mandatului domnului judecător Varga Attila prin expirarea termenului pentru care a fost numit.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 24 iunie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VASILE-DANIEL SUCIU

București, 24 iunie 2025.
Nr. 42.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 681

din 17 decembrie 2024

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 340
din Codul de procedură penală, raportate la art. 336 și la art. 339 din același act normativ**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 340 din Codul de procedură penală, raportate la art. 336 și la art. 339 din același act normativ, excepție ridicată de Maria Buceanu în Dosarul nr. 30.474/4/2019 al Judecătorei Sectorului 4 București — Secția penală și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 641D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarele Curții Constituționale nr. 642D/2020 și nr. 704D/2020, având ca obiect aceeași excepție de neconstituționalitate, ridicată de Elena Drăghici (Purice) și, respectiv, de Viorica Barbu (Iosif) în dosarele nr. 30.601/4/2019 și, respectiv, nr. 30.600/4/2019 ale aceleiași instanțe judecătorești.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Magistratul-asistent-șef învederează că doamna Viorica Barbu (Iosif), autoarea excepției ce formează obiectul Dosarului nr. 704D/2020, a transmis un înscris prin care informează că a fost citată în cauză, însă a renunțat în urmă cu doi ani la serviciile anterioare de asistență juridică și nu mai are niciun motiv să facă parte din proces, solicitând ca în viitor să nu mai fie citată.

6. Președintele Curții pune în discuție cererea de renunțare la judecată mai sus referită. Reprezentantul Ministerului Public consideră că aceasta trebuie respinsă, întrucât instituția reprezentării la judecată nu este compatibilă cu procedura în fața Curții Constituționale. Deliberând, Curtea respinge cererea, în temeiul art. 55 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, potrivit căruia nu sunt aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă referitoare la stingerea procesului.

7. Constatând cauzele în stare de judecată, președintele Curții, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarelor nr. 642D/2020 și nr. 704D/2020 la Dosarul nr. 641D/2020, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care, plecând de la soluțiile de respingere, ca inadmisibile, pronunțate în temeiul art. 341 alin. (6) lit. a) din Codul de procedură penală de către instanțele judecătorești de trimitere, a plângerilor formulate de autoarele excepției, consideră că, în realitate, acestea au făcut plângere cu privire la sesizarea, de către procuror,

a judecătorului de cameră preliminară pentru desființarea unor înscrisuri, astfel că pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate formulată cu privire la art. 340 din Codul de procedură penală, raportate la art. 336 și la art. 339 din același cod, fiind invocată într-o acțiune ea însăși inadmisibilă *ab initio*. În subsidiar, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, indicând în acest sens jurisprudența relevantă a Curții Constituționale, respectiv Deciziile nr. 54 din 22 ianuarie 2019 și nr. 476 din 17 septembrie 2019.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin încheierile din 24 martie 2020, pronunțate în dosarele nr. 30.474/4/2019 și nr. 30.601/4/2019, și prin Încheierea finală de cameră preliminară din 25 martie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 30.600/4/2019, **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția penală — Judecătorul de cameră preliminară a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 340 din Codul de procedură penală, raportate la art. 336 și la art. 339 din același act normativ.** Excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate de Maria Buceanu, de Elena Drăghici (Purice) și de Viorica Barbu (Iosif) în cauze penale având ca obiect plângeri formulate împotriva soluțiilor procurorului de neurmărire/netrimitere în judecată (art. 340 din Codul de procedură penală).

10. **În motivarea excepțiilor de neconstituționalitate**, având un conținut identic, autoarele acestora susțin că dispozițiile legale criticate creează o inegalitate de tratament juridic între inculpați, părți civile sau responsabile civilmente, cărora legiuitorul le-a recunoscut dreptul de a ataca ordonanța de clasare sau de renunțare la urmărire penală, pe de o parte, și martorii din dosar, pe de altă parte. Înlăturarea posibilității unei persoane care se consideră vătămată într-un drept al său (în speță martor în dosarul penal), printr-un act sau printr-o măsură dispus/dispusă de procuror, de a se adresa judecătorului produce o gravă inechitate și limitează în mod absolut accesul la justiție.

11. Se mai arată că legiuitorul a creat posibilitatea ca un act sau o măsură a/a procurorului să fie contestat/contestată doar la procurorul ierarhic superior, fără a se da posibilitatea persoanei vătămate printr-o măsură sau printr-un act a/al procurorului (martor în procesul penal) de a se adresa instanței de judecată. Această reglementare excedează dreptului statului de a-și crea politica penală, ducând la încălcarea gravă a accesului liber la justiție și creând o inechitate între procuror, care poate sesiza instanța în temeiul art. 549¹ din Codul de procedură penală, și persoana vătămată într-un drept al său prin actul procurorului, care nu se poate adresa instanței de judecată. Accesul liber la justiție vizează nu numai acțiunea introductivă de instanță, ci și sesizarea oricăror alte instanțe care, potrivit legii, au competența de a soluționa fazele ulterioare ale procesului, inclusiv exercitarea căilor de atac, deoarece apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor presupune, în mod logic, și posibilitatea acționării împotriva hotărârilor judecătorești considerate ca fiind nelegale sau neîntemeiate, în această sferă incluzându-se și posibilitatea de a acționa împotriva actelor nelegale.

12. Judecătoria Sectorului 4 București — Secția penală apreciază, în toate dosarele, că art. 340 din Codul de procedură penală, raportat la art. 336 și la art. 339 din același act normativ, nu contravine normelor constituționale invocate în motivarea excepției. Textele de lege criticate se interpretează în sensul că permit oricărei persoane care justifică un interes legitim să formuleze, în condițiile legii, plângere împotriva soluției de clasare, dispusă prin ordonanță sau rechizitoriu. Condiția justificării unui interes sau a probării vătămării drepturilor legitime nu este de natură să limiteze accesul la justiție, fiind o condiție necesară a fi îndeplinită în raport cu orice cerere adresată autorităților judiciare.

13. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate.

14. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile art. 340 din Codul de procedură penală, raportate la art. 336 și la art. 339 din același act normativ, având următorul conținut:

— Art. 340 — *Plângerea împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimite în judecată:* „(1) Persoana a cărei plângere împotriva soluției de clasare, dispusă prin ordonanță sau rechizitoriu, a fost respinsă conform art. 339 poate face plângere, în termen de 20 de zile de la comunicare, la judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.

(2) Dacă plângerea nu a fost rezolvată în termenul prevăzut la art. 338, dreptul de a face plângere poate fi exercitat oricând după împlinirea termenului de 20 de zile în care trebuia soluționată plângerea, dar nu mai târziu de 20 de zile de la data comunicării modului de rezolvare.

(3) Plângerea trebuie să cuprindă: numele, prenumele, codul numeric personal, calitatea și domiciliul petiționarului ori, pentru persoana juridică, denumirea, sediul, indicarea reprezentantului legal ori convențional, data ordonanței sau a rechizitoriului atacat, numărul de dosar și denumirea parchetului, indicarea motivelor plângerii.

(4) Dispozițiile art. 289 alin. (3)-(5) se aplică în mod corespunzător.

(5) În cazul în care nu cuprinde data ordonanței sau a rechizitoriului atacate, numărul de dosar și denumirea parchetului, plângerea se restituie pe cale administrativă, situație în care completarea plângerii poate fi efectuată nu mai târziu de 20 de zile de la data restituirii.”

— Art. 336 — *Dreptul de a face plângere:* „(1) Orice persoană poate face plângere împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală, dacă prin acestea s-a adus o vătămare a intereselor sale legitime.

(2) Plângerea se adresează procurorului care supraveghează activitatea organului de cercetare penală și se depune fie direct la acesta, fie la organul de cercetare penală.

(3) Introducerea plângerii nu suspendă aducerea la îndeplinire a măsurii sau a actului care formează obiectul plângerii.”

— Art. 339 — *Plângerea împotriva actelor procurorului:* „(1) Plângerea împotriva măsurilor luate sau a actelor efectuate de procuror ori efectuate pe baza dispozițiilor date de acesta se rezolvă, după caz, de prim-procurorul parchetului, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel, de procurorul șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(2) În cazul când măsurile și actele sunt ale prim-procurorului, ale procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel, ale procurorului șef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori au fost luate sau efectuate pe baza dispozițiilor date de către aceștia, plângerea se rezolvă de procurorul ierarhic superior.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător atunci când ierarhia funcțiilor într-o structură a parchetului e stabilită prin lege specială.

(4) În cazul soluțiilor de clasare, plângerea se face în termen de 20 de zile de la comunicarea copiei actului prin care s-a dispus soluția.

(5) Ordonanțele prin care se soluționează plângerile împotriva soluțiilor, actelor sau măsurilor nu mai pot fi atacate cu plângere la procurorul ierarhic superior și se comunică persoanei care a făcut plângerea și celorlalte persoane interesate.

(6) Dispozițiile art. 336-338 se aplică în mod corespunzător, dacă legea nu dispune altfel.”

17. Prevederile constituționale indicate în motivarea excepției sunt cele ale art. 1 alin. (5), referitoare la obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, ale art. 21 — *Accesul liber la justiție*, ale art. 24 alin. (1), care garantează dreptul la apărare, și ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prin Decizia nr. 147 din 19 martie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 871 din 29 august 2024, a respins, ca neîntemeiată, față de critici de neconstituționalitate identice, o excepție de neconstituționalitate cu obiect similar, și anume excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 340 din Codul de procedură penală raportate la art. 336 și la art. 339 și coroborate cu art. 549¹ din același act normativ. Acest din urmă text legal prevede procedura de confiscare sau de desființare a unui înscris în cazul clasării și a fost criticat și în prezentul litigiu, însă instanțele judecătorești de trimitere au considerat că dispozițiile art. 549¹ din Codul de procedură penală nu au legătură cu cauzele în care a fost ridicată excepția. În speță, autoarele excepției au fost audiate în calitate de martori în cauze în care procurorul, subsecvent ordonanței de neurmărire/netrimite în judecată și clasare întrucât a intervenit prescripția răspunderii penale, a solicitat instanței desființarea unor înscrisuri constând în diplome de licență emise, printre alții, și pentru autoarele prezentei excepții.

19. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate formulate cu referire la dreptul de a se adresa instanței, Curtea a constatat, la paragraful 15 din Decizia nr. 147 din 19 martie 2024, precitată, că acest drept aparține oricărei persoane, nu doar subiecților procesuali, observând în acest sens dispozițiile art. 336 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit cărora orice persoană poate face plângere împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală, dacă prin acestea s-a adus o vătămare a intereselor sale legitime. Instanța de contencios constituțional a amintit jurisprudența sa în acest sens, de exemplu, Decizia nr. 465 din 25 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 936 din 13 octombrie 2020, paragrafele 18-24, prin care a constatat că norma menționată cuprinde o regulă cu caracter general în ceea ce privește plângerea împotriva actelor de urmărire penală, fie ele ale organului de cercetare penală, fie ale procurorului, instituind dreptul persoanei ale cărei interese legitime sunt vătămăte printr-un act de urmărire penală să se plângă cu privire la acesta.

20. Cu referire la plângerea împotriva actelor de urmărire penală, Curtea, în acord cu jurisprudența sa mai sus indicată, a reținut, la paragraful 16 din Decizia nr. 147 din 19 martie 2024, precitată, că aceasta poate fi formulată oricând în cursul urmăririi penale, legea neinstituind un termen în acest sens. Plângerea împotriva actelor de urmărire penală ale organului de cercetare penală se adresează, potrivit art. 336 alin. (2) din Codul de procedură penală, procurorului care supraveghează activitatea acestuia. Plângerea împotriva actelor de urmărire penală ale procurorului este soluționată, conform art. 339 din Codul de procedură penală, de procurorul ierarhic superior celui care a efectuat actul. Potrivit art. 338 și art. 339 alin. (6) din același act normativ, plângerea trebuie rezolvată în termen de cel mult 20 de zile de la primirea acesteia de către organul competent. În ceea ce privește soluțiile de netrimitere în judecată, Curtea a constatat că împotriva acestora se poate face plângere în termen de 20 de zile de la comunicarea copiei actului prin care s-a dispus soluția, potrivit art. 339 alin. (4) din Codul de procedură penală. În acest caz, competența de soluționare a plângerii revine tot procurorului ierarhic superior celui care a dat soluția.

21. În acest context, Curtea a observat că dispozițiile art. 339 alin. (5) din Codul de procedură penală prevăd că ordonanțele prin care se soluționează plângerile împotriva soluțiilor, actelor sau măsurilor nu mai pot fi atacate cu plângere la procurorul ierarhic superior și se comunică persoanei care a făcut plângerea și celorlalte persoane interesate.

22. Cu toate acestea, Curtea a reținut că, în cazul respingerii, potrivit art. 339 din Codul de procedură penală, a plângerii împotriva soluției de clasare, dispusă prin ordonanță sau rechizitoriu, persoana interesată are, conform art. 340 alin. (1) din același act normativ, posibilitatea introducerii unei noi plângeri la judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță. Totodată, după terminarea urmăririi penale, actele de urmărire penală pot fi contestate în procedura camerei preliminare, dacă s-a dispus trimiterea în judecată, ori subsecvent în cadrul unei plângeri împotriva soluțiilor de netrimitere în judecată adresate judecătorului de cameră preliminară.

23. Așa fiind, Curtea a constatat că persoana interesată, pe de o parte, poate face plângere împotriva actelor de urmărire penală și împotriva soluțiilor de netrimitere în judecată, iar, pe de altă parte, în condițiile legii, se poate adresa judecătorului de cameră preliminară cu o plângere ce vizează aceleași aspecte.

24. Curtea a conchis, la paragraful 20 din Decizia nr. 147 din 19 martie 2024, că nu poate fi reținută încălcarea principiului constituțional instituit de art. 21 privind accesul liber la justiție,

deoarece persoana ale cărei interese legitime sunt vătămate printr-un act de urmărire penală are posibilitatea de a se adresa cu o plângere instanței de judecată în scopul obținerii unui remediu.

25. În lipsa unor elemente de noutate revelate prin motivarea formulată în prezenta cauză, cele reținute în jurisprudența de referință se impun a fi menținute, astfel că excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă ca neîntemeiată.

26. În plus, Curtea observă că, prin Decizia nr. 9 din 21 martie 2022, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiile Unite — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 465 din 10 mai 2022, referitoare la recursul în interesul legii privind organul judiciar competent să soluționeze plângerea persoanei nemulțumite în ipoteza în care procurorul ierarhic superior celui care a emis soluția de clasare a admis-o, a infirmat soluția procurorului de caz și a dat o nouă soluție de clasare, pentru alte motive decât cele invocate de petent, în raport cu dispozițiile art. 339 alin. (5) din Codul de procedură penală, instanța supremă a decis că organul judiciar competent să soluționeze plângerea persoanei nemulțumite în ipoteza anterior referită este judecătorul de cameră preliminară.

27. De altfel, excepțiile de față au fost ridicate în fața judecătorului de cameră preliminară în cauze având ca obiect plângerile formulate de autoarele excepțiilor de neconstituționalitate cu privire la soluțiile de neurmărire/netrimitere în judecată date de procuror, astfel că nu se poate susține lipsa accesului la justiție, a dreptului la un proces echitabil sau a dreptului la apărare — drepturi pe care petentele le-au exercitat în cadrul procesual astfel creat și care sunt garantate prin normele legale criticate. Referitor la sesizarea privind desființarea unui înscris, în cazul clasării sau renunțării la urmărirea penală, Curtea a arătat, prin aceeași Decizie nr. 147 din 19 martie 2024, paragraful 24, că ordonanța de clasare sau, după caz, ordonanța prin care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală reprezintă actul prin care judecătorul de cameră preliminară este sesizat, propunerea de desființare a înscrisului având un fundament probator în dosarul de urmărire penală pe baza căruia judecătorul de cameră preliminară, în procedură contradictorie, va soluționa sesizarea, administrând, fie din oficiu, fie la cererea părților, probele necesare, utile și pertinente cauzei. Statuând însă asupra fondului cauzei (astfel cum a reținut Curtea în Decizia nr. 166 din 17 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 264 din 21 aprilie 2015), judecătorul de cameră preliminară va pronunța o încheiere prin care va admite ori va respinge sesizarea formulată de procuror, atât în cazul confiscării bunurilor, cât și în ipoteza desființării de înscrisuri.

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția ridicată de Maria Buceanu, de Elena Drăghici (Purice) și de Viorica Barbu (Iosif) în dosarele nr. 30.474/4/2019, nr. 30.601/4/2019 și nr. 30.600/4/2019 ale Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția penală și constată că dispozițiile art. 340 din Codul de procedură penală, raportate la art. 336 și la art. 339 din același act normativ, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 decembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent-șef,
Claudia-Margareta Krupenschi

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 136**din 7 aprilie 2025**

Dosar nr. 128/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	— judecător la Secția I civilă
Daniel Marian Drăghici	— judecător la Secția I civilă
Cristina Dobrescu	— judecător la Secția I civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Alina-Irina Prisecaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ștefania Dragoe	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristina Ardeleanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Bercaru	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alexandru Răzvan George Popescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 128/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Raluca Emilia Leote, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 2.142/83/CA/2020*-R, și Curtea de Apel Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 8.256/118/2020*.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, pârâțul Inspectoratul General al Poliției Române depunând un punct de vedere asupra chestiunii de drept

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

7. Curtea de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 6 decembrie 2024, în Dosarul nr. 2.142/83/CA/2020*-R, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

1. În interpretarea art. 77 alin. (2) din capitolul II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, raportat la art. 2 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, dacă scopul compensației lunare constă în compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații.

2. În caz de răspuns afirmativ la prima întrebare, dacă compensația lunară specifică teatrului de operații prevăzut de art. 77 alin. (2) lit. c) din capitolul II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 se poate cumula cu diurna în valută, prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, sau cu indemnizația de risc plătită de partenerii externi.

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție cu nr. 128/1/2025, termenul de judecată fiind stabilit la 7 aprilie 2025.

9. Ulterior, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrată, cu nr. 191/1/2025, sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 8.256/118/2020*, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană convenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, astfel cum acestea au fost interpretate prin Decizia nr. 24/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 30 ianuarie 2023, dispozițiile cuprinse în anexa nr. 3 pct. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 353/2003; art. 1 pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2006 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 491/2006, și art. 77 alin. (2) lit. c) din capitolul II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice pot fi interpretate în sensul că reprezintă compensarea inconveniențelor rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații, iar acordarea concomitentă a drepturilor prevăzute de aceste prevederi ar constitui dublă compensare a riscului aferent participării la misiunile internaționale?

10. Având în vedere existența unei strânse legături între obiectul primei sesizări și obiectul sesizării înregistrate ulterior, în temeiul art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, s-a dispus conexarea Dosarului nr. 191/1/2025 la Dosarul nr. 128/1/2025.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

11. Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană convenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare (Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004)

„Art. 1. — (1) Personalul participant la misiunile prevăzute la art. 2 lit. b) și c) din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, în zonele de operații, beneficiază de diurnă în valută, care nu include cheltuieli de hrană, calculată în baza ordinului de numire în funcție, de la data părăsirii teritoriului național și până la data intrării în țară, după executarea misiunii:

a) ofițerii — 40 de dolari SUA/zi/persoană;

b) alte categorii de personal — 35 de dolari SUA/zi/persoană.
(...)

Art. 2. — (1) Personalul participant la misiuni în afara teritoriului statului român prevăzut la art. 1, denumit în continuare *personal*, beneficiază gratuit de drepturi de hrană și cazare.

(2) Hrănirea și cazarea personalului se asigură în conformitate cu prevederile acordurilor/înțelegerilor tehnice încheiate pentru participarea la misiune.

(3) În lipsa unor acorduri/înțelegeri tehnice, personalul beneficiază de o alocație valorică de 20 dolari SUA/zi/persoană și de cazare potrivit Hotărârii nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, cu modificările și completările ulterioare. (...)

Art. 6. — Dispozițiile prezentei hotărâri se aplică în mod corespunzător și celorlalte instituții din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională. Competențele ministrului apărării naționale, stabilite prin prezenta hotărâre, sunt îndeplinite, după caz, de conducătorii instituțiilor respective.”

12. Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 353/2003, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța Guvernului nr. 38/2003)

Anexa nr. 3

„1. Polițiștii care desfășoară misiuni în străinătate în cadrul forțelor de menținere a păcii sub egida O.N.U., NATO sau a altor organizații internaționale beneficiază de următoarele drepturi bănești:

a) salariul de bază, corespunzător funcției îndeplinite, prevăzut în decizia de numire, sau cel avut anterior, dacă acesta este mai mare;

b) un spor lunar de 30%, calculat la salariul de bază;

c) o primă de campanie neimpozabilă, o singură dată pentru toată perioada misiunii, egală cu salariul de bază. Plata acestei prime se face la plecarea în zona desfășurării misiunii.”

13. Ordonanța Guvernului nr. 57/2006 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 491/2006 (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2006)

„Art. I. — Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 2 februarie 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 353/2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează: (...)

7. La anexa nr. 3, punctul 1 va avea următorul cuprins:

«1. Polițiștii care desfășoară misiuni în străinătate în cadrul forțelor de menținere a păcii sub egida ONU, NATO sau a altor organizații internaționale beneficiază de următoarele drepturi bănești:

a) salariul de bază corespunzător funcției îndeplinite, prevăzut în decizia de numire, sau cel avut anterior, dacă acesta este mai mare;

b) indemnizațiile, primele, sporurile prevăzute de reglementările în vigoare;

c) premiul anual;

d) un spor lunar de până la 100%, aplicat la salariul de bază, stabilit cu aprobarea ministrului administrației și internelor, pentru fiecare misiune;

e) o primă de campanie, egală cu salariul de bază. Prima de campanie se acordă o singură dată pentru toată perioada desfășurării misiunii și se plătește la plecarea în zona desfășurării misiunii.»”

14. Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice (Legea-cadru nr. 284/2010)

Anexa VII — capitolul II

„Art. 77. — (...) (2) Polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare care desfășoară misiuni în străinătate în cadrul forțelor de menținere a păcii sub egida ONU, NATO sau a altor organizații internaționale beneficiază de următoarele drepturi salariale:

a) salariul funcției de bază, compus din:

(i) salariul de funcție, prevăzut prin dispoziția/ordinul de numire/detașare sau avut anterior, dacă este mai mare;

(ii) salariul gradului profesional;

(iii) gradațiile la care are dreptul;

(iv) salariul de comandă, după caz;

b) compensațiile, indemnizațiile, primele, sporurile prevăzute de reglementările în vigoare, în condițiile prevăzute prin ordin al ordonatorului principal de credite;

c) o compensație lunară specifică teatrului de operații de până la 100% aplicată la salariul funcției de bază, stabilită cu aprobarea ordonatorului principal de credite, pentru fiecare misiune în parte;

d) o primă de campanie egală cu salariul funcției de bază stabilit potrivit prevederilor lit. a). Prima de campanie se acordă o singură dată pentru toată perioada desfășurării misiunii și se plătește la plecarea în misiune.”

III. Expunerea succintă a proceselor în cadrul cărora s-au invocat chestiunile de drept

A. Dosarul nr. 2.142/83/CA/2020 — R al Curții de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal*

15. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Satu Mare la 24.12.2020, reclamantul P.V.G. a solicitat, în contradictoriu cu pârâtul Inspectoratul General al Poliției Române, obligarea pârâtului la plata către reclamant a drepturilor bănești datorate, constând în diurnă zilnică în valută, și a indemnizației zilnice în valută pentru facilitarea legăturii cu familia/recreere, prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, act nepublicat în Monitorul Oficial al României, dar și de Hotărârea Guvernului nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, aferente perioadei 26.02.2011-25.02.2012, în care reclamantul s-a aflat în Misiunea Uniunii Europene privind statul de drept în Kosovo — EULEX Kosovo, cu dobânda legală penalizatoare, și plata cheltuielilor de judecată.

16. Prin Sentința civilă nr. 178 din 19 aprilie 2022, Tribunalul Satu Mare a respins excepția prescripției dreptului material la acțiune, invocată de pârât, și a respins acțiunea, ca neîntemeiată.

17. Prin Decizia nr. 670 din 21.10.2022, pronunțată în Dosarul nr. 2.142/83/2020, Curtea de Apel Oradea a admis recursul declarat de recurentul-reclamant, casând în parte decizia atacată cu privire la soluția pronunțată pe fondul cauzei, cu trimitere pentru o nouă judecată la aceeași instanță, în lumina considerentelor deciziei de casare.

18. În rejudecare, prin Sentința nr. 140 din 22.04.2024, pronunțată în Dosarul nr. 2.142/83/2020*, Tribunalul Satu Mare a admis acțiunea formulată de reclamantul P.V.G., în contradictoriu cu pârâtul Inspectoratul General al Poliției Române, și a obligat pârâta la plata către reclamant a drepturilor bănești datorate, constând în diurna zilnică în valută prevăzută de art. 1 alin. (1) al Hotărârii Guvernului nr. 1.086/2004 și indemnizația zilnică în valută pentru facilitarea legăturii cu familia/recreere, prevăzută de art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, aferente perioadei 26.02.2011-25.02.2012, și a dobânzii legale penalizatoare începând cu data scadenței fiecăruia dintre drepturile salariale, până la plata integrală a sumelor.

19. Împotriva Sentinței nr. 140 din 22.04.2024, pronunțată în Dosarul nr. 2.142/83/2020*, a declarat recurs recurentul-pârât Inspectoratul General al Poliției Române.

B. Dosarul nr. 8.256/118/2020 al Curții de Apel Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal*

20. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal la 23.12.2020, reclamantul I.P.C. a solicitat instanței de judecată ca, în contradictoriu cu pârâtul Inspectoratul General al Poliției Române, să dispună obligarea acestuia din urmă la

plata: a) sumei ce i se cuvine cu titlu de diurnă în valută prevăzută de art. 1 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, aferentă perioadelor 12.12.2008-6.04.2010 și 6.05.2012-5.05.2014 când a participat la „Misiunea Națiunilor Unite pentru Stabilizare în Haiti — MINUSTAH”; b) sumei ce i se cuvine cu titlu de costuri pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere prevăzută de art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, aferentă perioadelor 12.12.2008-6.04.2010 și 6.05.2012-5.05.2014, când a participat la „Misiunea Națiunilor Unite pentru Stabilizare în Haiti — MINUSTAH”; c) dobânzii legale prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligații bănești (pentru perioada anterioară datei de 31.08.2011), respectiv a dobânzii legale penalizatoare prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar aferente, calculată de la data scadenței obligațiilor de plată și până la data plății efective precum și a cheltuielilor de judecată.

21. Prin Sentința civilă nr. 689/15.05.2024, pronunțată de Tribunalul Constanța — Secția contencios administrativ și fiscal, s-a admis în parte acțiunea formulată de reclamant în contradictoriu cu pârâtul Inspectoratul General al Poliției Române și a fost obligat pârâtul la plata către reclamant a sumelor reprezentând diurna în cuantum de 45 dolari SUA/zi pentru participarea la „Misiunea Națiunilor Unite pentru Stabilizare în Haiti — MINUSTAH” în perioadele 12.12.2008-6.04.2010 și 6.05.2012-5.05.2014, în lei la cursul Băncii Naționale a României (BNR) din ziua plății, și a dobânzii legale penalizatoare aferente debitului principal, calculată conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 13/2011, de la data scadenței obligației de plată a sumelor, până la plata efectivă, respingând capătul de cerere privind obligarea pârâtului la plata sumelor reprezentând costuri pentru facilitarea legăturii cu familia și recreere, ca neîntemeiat.

22. Împotriva acestei sentințe, astfel cum a fost îndreptată prin Încheierea de ședință nr. 107 din 23.05.2024, pronunțată de Tribunalul Constanța, a declarat recurs pârâtul Inspectoratul General al Poliției Române.

IV. Motivele reținute de titularii sesizărilor cu privire la admisibilitatea procedurii

23. Instanțele de sesizare au apreciat că sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îndeplinesc condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) raportat la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

24. Părțile au prezentat puncte de vedere asupra chestiunilor de drept.

VI. Punctele de vedere ale completurilor care au formulat sesizările cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

25. Completul de judecată din cadrul Curții de Apel Oradea a apreciat, în esență, că este opțiunea legiuitorului să compenseze aceleași inconveniente/riscuri prin mai multe modalități, astfel că diurna prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 și compensația lunară specifică teatrului de operații de până la 100% nu se exclud reciproc, în lipsa unor norme exprese care să limiteze acordarea acestor drepturi sau să excludă cumulul lor.

26. Totodată, a reținut că, în măsura în care indemnizația de risc este plătită de partenerii externi, aceasta se poate cumula cu această compensație lunară specifică teatrului de operații de până la 100%.

27. Referitor la sesizarea formulată de completul de judecată al Curții de Apel Constanța, instanța de trimitere a considerat că este necesară o astfel de sesizare, ca urmare a faptului că instanța de trimitere se află în situația de a analiza existența unei eventuale duble compensări sau a unei duble plăți de care ar beneficia reclamantul, atât de la partenerul internațional, cât și de la fostul angajator.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

28. În raport de întrebările cu care a fost sesizată instanța supremă în prezentele dosare conexe, nu a fost necesară consultarea jurisprudenței instanțelor naționale.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție

29. Au fost identificate mai multe decizii relevante ale Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, după cum urmează: Decizia nr. 38 din 7 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 922 din 27 septembrie 2021; Decizia nr. 24 din 14 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 30 ianuarie 2022; Decizia nr. 107 din 9 decembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 4 februarie 2025; Decizia nr. 42 din 17 februarie 2025, nepublicată*) în Monitorul Oficial al României.

IX. Raportul asupra chestiunilor de drept

30. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile sunt inadmisibile, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

31. Prealabil analizei problemei de drept, se impune o lămurire cu privire la normele supuse interpretării în cadrul Dosarului nr. 2.142/83/CA/2020* - R. Astfel, se constată că, în cuprinsul întrebărilor adresate, instanța de trimitere a menționat în mod eronat numărul actului normativ, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 1.084/2004, în loc de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, deși, în raport cu obiectul acțiunii și cu dispozițiile evocate în cadrul încheierii de sesizare, în discuție sunt dispozițiile art. 2 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare.

32. În acest context, analiza sesizării se va realiza prin raportare la dispozițiile art. 2 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare.

33. Sintetizând chestiunile asupra cărora instanțele de trimitere au solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție să dea o dezlegare prealabilă, se constată că aspectele în discuție sunt legate de:

— *stabilirea scopului compensației lunare* prevăzute în anexa nr. 3 pct. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 353/2003; art. 1 pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2006 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale

polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 491/2006 și art. 77 alin. (2) lit. c) din capitolul II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, respectiv dacă este similar cu scopul diurnei acordate în temeiul art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004;

— *semnificația/echivalența dreptului cu conținut pecuniar intitulat compensație lunară specifică teatrului de operații* în raport cu *diurna în valută, prevăzută de art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 și/sau cu indemnizația de risc acordată de partenerii externi*.

34. Examinând condițiile de admisibilitate necesar a fi întrunite pentru declanșarea mecanismului de interpretare constând în pronunțarea unei hotărâri prealabile asupra unor chestiuni de drept, Înalta Curte constată că sesizările au fost transmise instanței supreme în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ care a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 14 iunie 2024 și care, potrivit art. 4, se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă, prin urmare și cu prevederile art. 519 și următoarele din acest cod.

35. Din coroborarea dispozițiilor speciale cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 cu prevederile generale ale art. 519 din Codul de procedură civilă rezultă că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, în virtutea acestui act normativ cu caracter special, presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții de admisibilitate:

- (i) existența unei cauze aflate în curs de judecată, care să privească fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze;
- (ii) instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în primă instanță sau în calea de atac;
- (iii) existența unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;
- (iv) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

36. Evaluând sesizările conexe, pentru a stabili dacă se verifică îndeplinirea simultană a tuturor condițiilor care permit declanșarea mecanismului de unificare a practicii judiciare, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că primele două cerințe de admisibilitate sunt întrunite.

37. Astfel, litigiile în cadrul cărora s-au formulat sesizările, ce au fost conexe la nivelul instanței supreme, se află în curs de judecată în stadiul recursului la Curtea de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal, respectiv la Curtea de Apel Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal.

*) Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 42 din 17 februarie 2025 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 7 mai 2025.

38. Pe de altă parte, obiectul acestor litigii îl constituie pretenții bănești de natură salarială, decurgând din raporturile de serviciu ale reclamantilor cu pârâtul Inspectoratul General al Poliției Române, înscriindu-se așadar în domeniul specific de reglementare prevăzut la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

39. Celelalte condiții de admisibilitate decurg din existența unei chestiuni de drept, în sensul că impun legătura acestora cu soluționarea cauzei pendinte pe rolul instanței de trimitere, respectiv absența unei dezlegări a acestora într-un mecanism de unificare jurisprudențială ori a unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, care să aibă ca obiect aceleași chestiune de drept.

40. Așadar, pentru ca aceste condiții de admisibilitate să fie întrunite, este necesară existența unei chestiuni de drept.

41. În legătură cu acest din urmă aspect, se observă că art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 coincide în conținut cu art. 519 din Codul de procedură civilă, astfel încât nu instituie vreo derogare de la dreptul comun.

42. Prin urmare, văzând și norma de trimitere la prevederile Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din cuprinsul art. 4 al ordonanței de urgență anterior menționate, se constată că și în cazul mecanismului instituit în baza ordonanței de urgență a Guvernului este pe deplin operantă noțiunea autonomă de „chestiune de drept”, prevăzută de Codul de procedură civilă, și a cărei semnificație a fost conturată în jurisprudența constantă a Înaltei Curți referitoare la procedura prevăzută de dispozițiile art. 519-520 din Codul de procedură civilă.

43. Astfel, chestiunea de drept supusă dezlegării trebuie să fie veritabilă, în sensul că întrebarea adresată instanței supreme să vizeze o problemă de drept reală, care să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile.

44. Mai mult decât atât, expunerea de motive din preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 evocă nevoia clarificării, încă dintr-o fază incipientă (cea a judecării cauzelor în fond), a unor „chestiuni dificile de drept”, ceea ce consolidează concluzia necesității existenței unei chestiuni de drept veritabile, a cărei lămurire reclamă intervenția instanței supreme, în scopul rezolvării de principiu a acestora și înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor deduse judecății.

45. Totodată, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (Decizia nr. 11 din 20 februarie 2017, Decizia nr. 70 din 31 octombrie 2022, Decizia nr. 32 din 24 aprilie 2023) s-a stabilit că obiectul procedurii este reprezentat de o normă de drept incompletă sau neclară, care, pe baza unei interpretări juridice adecvate, consistente, poate primi înțelesuri și aplicări divergente în situații cvasiidentice și poate determina, în final, o jurisprudență neunitară. Prin urmare, sintagma „chestiune de drept”, prevăzută la art. 519 din Codul de procedură civilă și la art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, trebuie raportată la prevederile art. 5 alin. (2) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora „niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă”.

46. Prin raportare la aceste exigențe, în urma evaluării elementelor sesizărilor formulate se constată că nu sunt îndeplinite celelalte două condiții de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile asupra unor chestiuni de

drept, întrucât aspectele sesizate de instanțele de trimitere au fost, pe de o parte, lămurite prin decizii interpretative anterioare ale instanței supreme (cu referire la noțiunea de „diurnă”), iar, pe de altă parte, nu constituie „chestiuni de drept” în înțelesul pe care această sintagmă l-a dobândit în timp prin jurisprudența instanței supreme dezvoltată în procedura de pronunțare a unei hotărâri prealabile, implicând în realitate chiar dezlegarea raportului juridic dedus în concret judecății, prin aplicarea legii la circumstanțele de fapt particulare ale cauzei (cu referire la corespondența între diurnă, compensație lunară specifică teatrului de operații, drepturi pecuniare reglementate prin documente internaționale și posibilitatea cumulului acestora).

47. În privința sesizării formulate de către Curtea de Apel Oradea în Dosarul nr. 2.142/83/2020*, înregistrate cu nr. 128/1/2025, se constată că nu este îndeplinită condiția privind existența unei chestiuni de drept.

48. În cauză, instanța de trimitere solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție să *stabilească scopul Compensației lunare* prevăzute în art. 77 alin. (2) lit. c) din capitolul II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și *dacă se poate cumula cu diurna în valută* prevăzută de art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 sau/și cu *indemnizația de risc prevăzută de partenerii externi*.

49. Problema de drept supusă interpretării nu ridică o reală dificultate, în condițiile în care dispozițiile legale anterior citate nu sunt lacunare, incomplete sau neclare.

50. Se constată că instanța de trimitere nu a avut nicio dificultate în interpretarea normei legale și nici nu a arătat argumentele pentru care consideră că problema de drept în discuție este susceptibilă a da naștere unor interpretări diferite. În contextul în care din cuprinsul încheierii de sesizare nu rezultă care ar fi dilema instanței de trimitere cu privire la posibile interpretări diferite ale cadrului legal și nici obstacolele întâmpinate în îndeplinirea obligației de a interpreta și aplica norma legală în litigiul cu care este investită, se impune concluzia că problema de drept supusă interpretării nu ridică o reală dificultate, neexistând riscul apariției unei practici neunitare, de natură să justifice intervenția instanței supreme.

51. Cât privește problematica cumulării compensației lunare specifice teatrului de operații prevăzute de art. 77 alin. (2) lit. c) din capitolul II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 cu diurna în valuta prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 și cu indemnizația de risc plătită de partenerii străini, se apreciază că prin sesizare instanța de trimitere a solicitat, mai degrabă, aplicarea dispozițiilor legale incidente într-un caz concret, în raport cu interpretarea deja oferită de Înalta Curte prin deciziile anterioare pronunțate în mecanismul recursului în interesul legii (RIL) și al dezlegării unei chestiuni de drept.

52. În urma evaluării elementelor sesizării formulate de către Curtea de Apel Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 8.256/118/2020*, înregistrată cu nr. 191/1/2025, se constată, de asemenea, că nu este îndeplinită condiția privind existența unei chestiuni de drept.

53. Cu titlu prealabil, se reține că, potrivit art. 520 alin. (1) teza finală din Codul de procedură civilă, încheierea prin care se dispune sesizarea va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit art. 519 din același cod, punctul de vedere al completului de judecată și al părților. Prevederile art. 520 alin. (1) teza finală din Codul de procedură civilă sunt aplicabile inclusiv sesizărilor formulate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, în condițiile în care art. 4 din

acest act normativ stabilește că dispozițiile acestei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Codului de procedură civilă și cu celelalte reglementări aplicabile în materie.

54. Așadar, din punct de vedere formal, încheierea de sesizare trebuie să cuprindă expunerea elementelor de fapt și de drept relevante ale litigiului, precum și indicarea considerentelor din care rezultă că problema de drept are caracter veritabil, de natură să influențeze în mod direct soluția cauzei pe fond, fiind deci necesare atât o analiză argumentată cu privire la toate condițiile de admisibilitate incidente, cât și exprimarea opiniei preliminare a completului de judecată asupra chestiunii de drept cu privire la care se dispune sesizarea.

55. Or, din conținutul încheierii completului de judecată rezultă neîndoielnic caracterul deficitar al sesizării, care cuprinde o expunere a situației de fapt și menționarea, la modul general, a faptului că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, fiind dificil de identificat rațiunile care l-au determinat pe titularul sesizării să aprecieze că este necesară intervenția instanței supreme prin intermediul mecanismului hotărârii prealabile.

56. Mai mult, opinia preliminară a titularului sesizării nu se reflectă în conținutul chestiunii de drept cu care acesta a investit instanța supremă și nici nu rezultă din contextul factual și juridic al cauzei pe care trebuie să o soluționeze. Astfel, în motivarea sesizării, instanța, deși indică dispozițiile legale care reglementează compensația lunară specifică teatrului de operații (anexa nr. 3 pct. 1 la Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 353/2003; art. I pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2006 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 491/2006 și art. 77 alin. (2) lit. c) din capitolul II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice), totuși procedează la analiza diurnei în valută prevăzută de art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 în raport cu indemnizația de subzistență pentru misiune acordată de partenerul străin în cadrul Misiunii Națiunilor Unite pentru Stabilizare în Haiti — MINUSTAH.

57. Prin urmare, fără legătură cu modul în care a fost formulată întrebarea prealabilă și cu soluția ce urmează a fi pronunțată în cauză, instanța de trimitere își exprimă punctul de vedere raportându-se la altă problemă juridică decât cea invocată în cuprinsul întrebării adresate. Astfel, instanța de trimitere se referă la elemente care nu au fost invocate de recurent în cadrul căii de atac — indemnizația de subzistență pentru misiune acordată de partenerul străin — și care nu prezintă, din această perspectivă, relevanță în privința soluționării recursului.

58. Din perspectiva îndeplinirii celei de-a treia condiții de admisibilitate, respectiv a celei vizând existența unei „chestiuni de drept veritabile”, judecătorii-raportori constată că problematica cumulării compensației lunare specifice teatrului de operații prevăzute în anexa nr. 3 pct. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003, art. I pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2006, art. 77 alin. (2) lit. c) din capitolul II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 cu diurna în valuta prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 implică aplicarea dispozițiilor legale incidente într-un caz concret, în raport cu

interpretarea deja oferită de Înalta Curte prin deciziile anterioare pronunțate în mecanismul recursului în interesul legii (RIL) și al dezlegării unei chestiuni de drept.

59. Procedând în continuare la examenul deciziilor interpretative obligatorii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție (astfel cum rezultă din jurisprudența evidențiată la pct. VIII din prezenta decizie) se constată că s-a statuat anterior, în mecanismele de unificare a practicii judiciare, cu privire la natura și regimul juridic al dreptului la diurnă reglementat prin art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, acest aspect controversat făcând obiect de analiză al instanței supreme, nefiind așadar întrunită cerința de admisibilitate impusă de lege [art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024], respectiv aceea ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat deja prin hotărâri obligatorii anterioare.

60. Chiar dacă nu a fost dezlegată explicit o chestiune identică celei ce face obiectul sesizărilor conexe [corespondența dintre diurna prevăzută la art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2024, drepturile de natură pecuniară specifice teatrului de operații, menționate în actele normative privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor și indemnizația de risc acordată de partenerii străini], dezlegările anterioare au relevanță pentru condiția de admisibilitate a existenței unei chestiuni de drept veritabile întrucât nu poate fi exclus *de plano* ca problema de drept în discuție să prezinte un grad de dificultate ridicat, de natură a justifica intervenția instanței supreme, chiar și atunci când au fost pronunțate decizii în procedura hotărârii prealabile și/sau a recursului în interesul legii, dar soluțiile adoptate și considerentele ce le-au fundamentat trebuie corelate (în acest sens, Decizia nr. 52 din 21 octombrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1316 din 24 decembrie 2024, paragraful 65).

61. Or, în privința eventualei corespondențe dintre compensația financiară specifică teatrului de operații, diurna în valută (cu referire expresă la dreptul la diurnă, reglementat prin art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004) și indemnizația de risc acordată de partenerii străini, dezlegările anterioare, date prin mecanismul recursului în interesul legii sau al hotărârii prealabile, se impun, *mutatis mutandis*.

62. Corelarea dezlegărilor anterioare date unor chestiuni de drept prin mecanismul recursului în interesul legii sau prin hotărâri prealabile nu prezintă vreo dificultate, presupunând un demers facil de identificare a deciziilor relevante și de aplicare corespunzătoare a acestora la circumstanțele particulare ale cauzei.

63. Astfel, prin Decizia nr. 24 din 14 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 30 ianuarie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a admis sesizarea și a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană, cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, scopul diurnei este compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații.”

64. Prin această decizie, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a oferit o dezlegare modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor

art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004, tocmai plecând de la o jurisprudență neunitară în care unele instanțe apreciau că acele drepturi de care a beneficiat personalul trimis în misiuni în străinătate ar fi înlăturat de la aplicare dispozițiile naționale cuprinse în Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004.

65. Cu privire la posibilitatea plății de către autoritățile naționale a diurnei prevăzute de art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 dacă un drept de aceeași natură a fost achitat de către organizațiile internaționale care au stabilit și coordonat misiunea externă, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat prin Decizia nr. 38 din 7 iunie 2021, relevante fiind paragrafele 73/75 din această decizie, prin care s-au reținut următoarele:

„73. În cadrul raporturilor de muncă (înțelegse în sens larg), cauza drepturilor bănești de care beneficiază persoana angajată rezidă în activitatea desfășurată de aceasta, fiind vorba fie de plata propriu-zisă a muncii prestate, fie de compensarea unor inconveniente de ordin material sau moral care decurg din condițiile particulare de desfășurare a activității. În consecință, dacă un anumit aspect al activității prestate de polițistul aflat în misiune este recompensat de către partenerul extern, nu mai există nicio justificare pentru ca același aspect să fie remunerat și de către autoritățile naționale. Ar fi vorba de o dublă plată care ar conduce la o îmbogățire fără justă cauză.

74. Argumentul potrivit căruia dacă un drept de natură salarială este prevăzut de legislația națională el trebuie acordat de statul român în mod necondiționat este vădit eronat. În speța de față, interpretarea normei naționale nu se poate face în mod izolat, ci doar prin coroborare cu reglementările europene sau internaționale care au asigurat cadrul legal de desfășurare a misiunii la care a participat polițistul. Dacă, potrivit acestor reglementări, o anumită cheltuială este preluată de organizația internațională sau de statul partener, se creează un cadru legal derogator de la norma națională, polițistul aflat în misiune nefiind îndreptățit să solicite același beneficiu atât de la partenerul extern, în baza reglementărilor internaționale sau europene, cât și de la autoritățile naționale, în temeiul legislației interne.

75. Acest raționament rămâne pe deplin valabil și atunci când drepturile bănești acordate de către partenerul extern conform acordurilor/înțelegerilor tehnice europene sau internaționale sunt structurate în mod diferit față de reglementarea națională. Important este ca, în esență, plățile efectuate de partener să fi avut în vedere, în ansamblu, aspectele la care s-a raportat și legiuitorul intern atunci când a reglementat drepturile polițistului aflat în misiune.”

66. Deși sesizarea soluționată prin Decizia nr. 38 din 7 iunie 2021 a fost respinsă ca inadmisibilă, astfel cum s-a stabilit în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, decizia „beneficiază, ca orice act jurisdicțional, de efectul autorității de lucru judecat atașat considerentelor care sprijină și explicitează soluția inadmisibilității sesizării” (Decizia nr. 2 din 8 februarie 2021 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 5 aprilie 2021, paragraful 39).

67. Oricum, suplimentar considerentelor desprinse din jurisprudența obligatorie a Înaltei Curți evidențiată anterior, judecătorii-raportori subliniază că interpretarea unei norme juridice se realizează prin corelarea ei cu alte dispoziții legale și principii generale de drept care sunt contemporane prevederii

legale ce se impune a fi interpretată și aplicată într-un litigiu concret, presupunând o abordare gramaticală, logică, sistematică, teleologică și istorică.

68. Judecătorii-raportori reamintesc faptul că scopul procedurii hotărârii prealabile este acela de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, cu consecința prevenirii sau sistării divergențelor jurisprudențiale în fază incipientă, în cadrul acestui mecanism nefiind posibilă o examinare exhaustivă a tuturor drepturilor prevăzute a fi acordate personalului participant, așa cum s-a statuat în deciziile de unificare a jurisprudenței, anterior menționate.

69. Revine, prin urmare, instanțelor de judecată, în raport cu situațiile de fapt particulare din fiecare litigiu, să stabilească eventuala corespondență între aceste drepturi, în raport cu conținutul acestora, cu scopul pentru care au fost prevăzute, în funcție de tipul misiunii și de alte elemente de natură a contura natura juridică a acestor drepturi.

70. Definitoriu pentru această procedură este faptul că urmărește interpretarea cu caracter de principiu a unei norme de drept (îndoielnice, neclare) stabilite ca incidentă în cauză de către instanța de trimitere, aptă să ducă la dezlegarea litigiului, iar nu determinarea, în concret, de către instanța supremă a elementelor care conturează raționamentul juridic, pentru ca, ulterior, instanța de trimitere să recurgă la punerea punctuală în aplicare a acestuia la raportul juridic dedus judecății, întrucât nu aceasta este finalitatea mecanismului de unificare a practicii judiciare. Instanța supremă nu poate fi investită, în cadrul acestei proceduri, cu interpretarea și aplicarea legii la circumstanțele concrete ale cauzei aflate pe rol, atribut care se impune cu necesitate să rămână în sfera de competență exclusivă a completului de judecată legal investit cu soluționarea procesului (Decizia nr. 62 din 28 octombrie 2024, a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1277 din 18 decembrie 2024).

71. Așadar întrebările ce fac obiectul prezentelor sesizări conexe nu vizează o lacună legislativă sau o interpretare neunitară între instanțe, ci instanțele de trimitere urmăresc a se statua dacă, în baza deciziilor anterioare ale Înaltei Curți, cumulul compensațiilor indicate constituie o dublă reparare. Or, aceasta este o problemă de aplicare a legii la o speță concretă, iar nu o problemă de drept abstractă și generală, care să poată fi dezlegată în cadrul procedurii privind dezlegarea unei probleme de drept.

72. Față de cele expuse, se constată că întrebările adresate de către cele două instanțe de trimitere nu relevă o chestiune de drept veritabilă, concluzie dedusă atât din conținutul normativ clar al dispozițiilor vizate de sesizare, cât și din existența unor dezlegări anterioare date de instanța supremă prin hotărâri obligatorii în materia vizată de normele invocate de instanțele de trimitere, ce pot oferi repere concrete de interpretare, utile în soluționarea cauzei deduse judecății, astfel încât sesizările conexe sunt inadmisibile, nefiind îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate din art. 2 alin. (1) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

73. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte va conchide că mecanismul proactiv al unificării jurisprudențiale prin intermediul hotărârii prealabile nu poate fi declanșat, impunându-se respingerea sesizărilor conexe, ca inadmisibile.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 2.142/83/ca/2020* — R, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

1. În interpretarea art. 77 alin. (2) din capitolul II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, raportat la art. 2 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările și completările ulterioare, dacă scopul compensației lunare constă în compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații.

2. În caz de răspuns afirmativ la prima întrebare, dacă compensația lunară specifică teatrului de operații prevăzut de art. 77 alin. (2) lit. c) din capitolul II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 se poate cumula cu diurna în valută, prevăzută de Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 sau cu indemnizația de risc plătită de partenerii externi.

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea conexată formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 8.256/118/2020*, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 1.086/2004 pentru stabilirea sporurilor specifice și a drepturilor de diurnă, cazare și hrană cuvenite personalului participant la misiuni în afara teritoriului statului român, nepublicată în Monitorul Oficial al României, astfel cum acestea au fost interpretate prin Decizia nr. 24/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 30 ianuarie 2023, dispozițiile cuprinse în anexa nr. 3 pct. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 353/2003; art. I pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2006 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2003 privind salarizarea și alte drepturi ale polițiștilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 491/2006 și art. 77 alin. (2) lit. c) din capitolul II din anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice pot fi interpretate în sensul că reprezintă compensarea inconvenientelor rezultate din riscurile la care este supus personalul participant la misiunile în afara teritoriului statului român, în zonele de operații, iar acordarea concomitentă a drepturilor prevăzute de aceste prevederi ar constitui dublă compensare a riscului aferent participării la misiunile internaționale?

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 7 aprilie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Raluca Emilia Leote

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

